

Povečanje proizvodnje na elektropeči

Že nekaj let uporabljamo na elektropeči kisik kot oksidacijsko sredstvo pri izdelavi različnih kvalitete jekla. Ta način je znatno boljši kot uporaba železne rude, ker poteka oksidacija hitreje in omogoča večjo proizvodnjo.

Poleg uporabe kisika za oksidacijo pa je še drug način, ki smo ga začeli uporabljati na elektropeči v novembru lani in je pokazal zelo dobre rezultate. Gre za skrajšanje talilnega časa s

tem, da v zadnji tretjini talilnega časa pihamo v peč kisik skozi prehodno odprtino, kar omogoča hitrejšo taljenje tistega dela vložka, ki je ob zadnji steni in se brez pomoči kisika zelo težko tali. S tem se precej skrajša talilni čas in poveča proizvodna storitev same peči.

Drug ukrep, ki je prav tako omogočil večjo storitev elektropeči, je v tem, da smo pri sestavi vložka upoštevali nekoliko večji odstotek og-

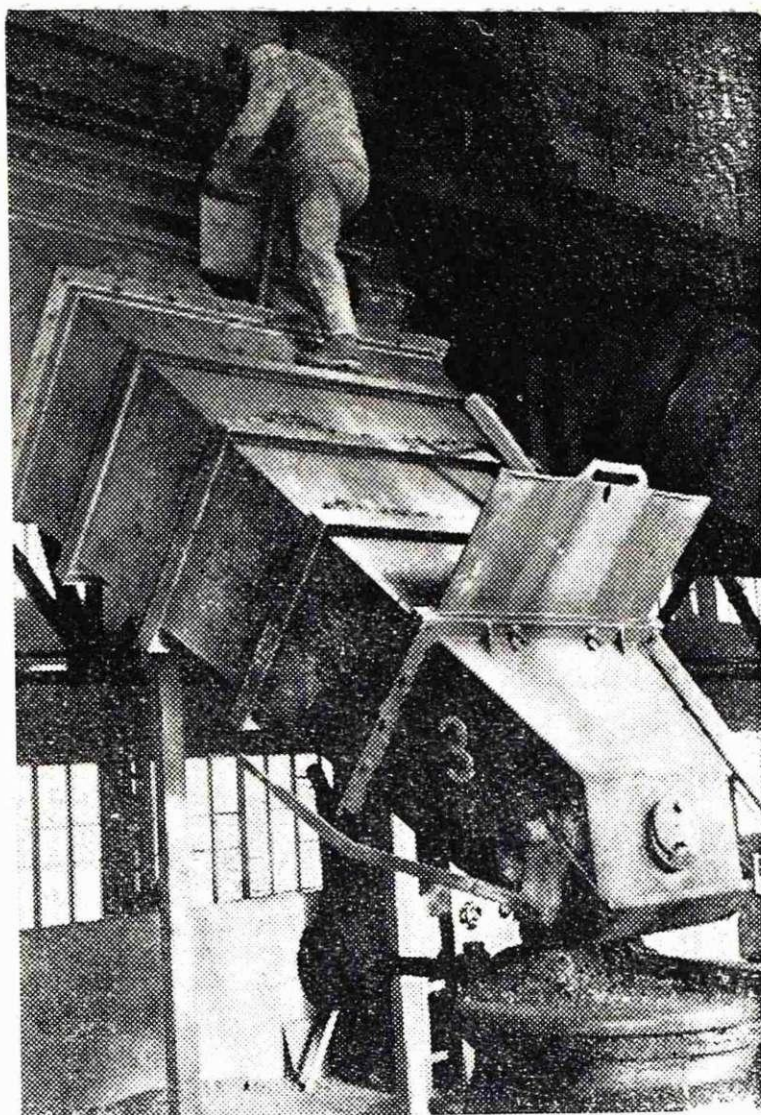
ljika, kar omogoča nekoliko višji ogljik ob raztalitvi. S tem se znatno skrajša čas, ki je potreben za ogljičenje taline po oksidaciji, pri izdelavi jekla z višjim odstotkom ogljika. Pri vsaki šarži, kjer to upoštevamo, prihranimo okoli 15 minut.

S temi izboljšavami pri proizvodnji elektrojekla nam je v zadnjem času uspelo povečati storitev peči in izboljšati njihovo vzdržnost. V novembru je kljub praznikom le malo manjkalo, da nismo dosegli rekordne proizvodnje in največjo vzdržnost na peči št. 1. Tudi v decembru je bila proizvodnja kljub delnim zastojem zaradi pomanjkanja električne energije zelo dobra, saj je imela peč št. 1 vsak dan povprečno 4,8 šaržev. Poleg tega je bila tudi vzdržnost peči št. 1 spet rekordna s 172 šarži, tako da smo lahko v decembru predvideni remont prestavili v letošnji januar.

Pri tem načinu obratovanja smo poleg večje storitve znižali tudi porabo električne energije na tono jekla. Edine težave so v hitrejšem odgorevanju grafitnih elektrod pri vpihavanju kisika, vendar smo tudi pri tej nevšečnosti ugotovili, da jo lahko topilec z vestnim delom prepreči.

Večja storitev elektropeči v zadnjih dveh mesecih dokazuje, da lahko tudi z malenkostnimi spremembami v proizvodnem procesu ter odgovarjajočim prizadevanjem delovnega kolektiva dosežemo pomembne proizvodne uspehe.

Franc Gorjanc TA ČRV in STANE BOŽIČ.

Zaradi mraza imajo velike težave na plinskih generatorjih na Javorniku

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE
J E S E N I C E

JESENICE, 26. januarja 1963

Številka 4/V.

81. letni občni zbor gasilcev

V sredo 23. januarja je bil v gasilskem domu 81. redni letni občni zbor IGD Železarne Jesenice. Občnega zbora se je udeležilo 60 gasilcev in gostje, med njimi sekretar podjetja Ivan Vovk, zastopniki Občinske gasilske zveze ter oddelka za notranje zadeve pri ObLO Jesenice.

O enoletnem delu so poročali predsednik dr. Milan Čeh, poveljnik Gregor Novak in ostali referenti. V poročilu in tudi pozneje v razpravi je bilo rečeno, da so bili naši gasilci v minulem letu zelo uspešni, kar še posebej velja za preventivno službo v okviru našega podjetja. Gasilci so pripravljali tedenske, mesečne in izredne požarno-varnostne preglede. Posameznim obratom v železarni so izdali 27 ustreznih navodil in so jih le-ti v veliki večini z razumevanjem sprejeli. Ta ugotovitev ne velja za predelovalne obrate, kjer je stanje najslabše. Ob nedavnem pregledu, ki so ga opravili organi notranje uprave, občine, okraja in DSNZ, so bili naši gasilci pohvaljeni in lahko trdimo, da je bila preventivna služba v tem letu tudi najuspešnejša po osvoboditvi.

Naslednji uspeh, ki ga je treba ugotoviti, se kaže v upadanju požarov. Tako je bilo po poročilu poveljnika Novaka v razdobju od 1945 do

vaka v razdobju od 1945 do 1958 sto požarov na leto, od 1958 do 1962 80 požarov na leto, lani pa le 31 požarov. Tu so všteti tudi požari izven naše železarne, vendar so pri (nadaljevanje na 6. strani)

V četrtek je bila na Jesenicah zaključena krvodajalska akcija, ki se jo je udeležilo lepo število naših sodelavcev in drugih prebivalcev naše občine, ki so tako dokazali, da se zavedajo njenega pomena v sodobni medicini

Ob kongresu Ljudske mladine Srečanje z mladimi

V dneh od 23. do 26. februarja je v Domu sindikatov v Beogradu VII. kongres LMJ. Jeseniško mladino zastopata na tem zboru predstavnikov jugoslovanske mladine BERTA ČRV in STANE BOŽIČ.

Pred odhodom v Beograd, kamor sta odšla skupaj z ostalimi 54 delegati iz ljubljanskega okraja smo zaprosili BERTO ČRV za kratek razgovor:

»Odhod na kongres LMJ v Beograd je za mene doživetje. Že drugo leto sem predsednik osnovne organizacije LMS v trgovskem podjetju »Zarja«, kjer sem zaposlena kot trgovska pomočnica. Z delom naše osnovne organizacije sem kar zadovoljna. Lani sem bila izvoljena v Občinski komitej LMS Jesenice in pozneje v sekretariat Občinskega komiteja. Ob združitvi okrajev sem postala član Okrajnega komiteja LMS Ljubljana.

Menim, da bi morali na Jesenicah urediti več perečih problemov mladih ljudi, od rekreacije, družbenega življenja pa do izobraževanja dela v samoupravnih organih in športnega udejstvovanja. Na kongresu LMJ bo mnogo govora o vsem tem. Mladi ljudje bi se morali bolj aktivno vključevati v celoten naš družbeno-ekonomski razvoj in kongres jim bo dal nedvomno prave smernice za to. Ko se bom vrnila s kongresa, želim jeseniški mladini pripovedovati o poteku kot tudi o ključnih VII. kongresa LMJ, je zaključila Berta Črv.

Franc Ban

Zgodba v dveh dejanjih

(Osebe: I. predsednik, II. predsednik, upravni odbor)

I. dejanje

I. predsednik: »Zelo radi bi izvedli za našo mladino smučarski tečaj (ali kakšen drug tečaj, to niti ni važno), vendar sami nimamo dovolj sredstev. Ali bi nam lahko vi pomagali«

II. predsednik: »No, ja, nekaj bi že prispevali, toda vi boste za uslugo sprejeli med odbrane fante in dekleta tudi mojega sina.«

II. dejanje

I. predsednik: »Tovariši in tovarišice! S tečajem lahko začnemo, vendar moramo sprejeti v vrste šolarjev tudi sina predsednika organizacije XY, ker nam sicer ne bodo dali obljubljenih denarnih pomoči, ki pa jo nujno potrebujemo.«

Upravni odbor: »Toda saj ni dovolj aktiven, čeprav je naš član. Dovolj je mladincev, ki bi to bolj služili.«

I. predsednik: »Tovariši, odločimo se. Ali sprejmemo omenjenega mladince v vrste šolarjev in dobimo denar, ki bo omogočil izvedbo tečaja ali pa sploh odpovemo tečaj.«

Upravni odbor: »Strinjamo se, da kljub pogoju pomoč sprejmemo, saj se bo tako lahko vsaj 14 naših aktivnih mladincev in mladink udeležilo smučarskega tečaja.«

Epilog

Medtem je tečaj že v teku, vendar upravičeno pričakujemo še tretje dejanje, v katerem pa naj bi nastopile tudi osebe, ki v prvih dveh ne nastopajo.

Op. ur.: Dogodek je resničen, čeprav morda dialog ni potekal točno tako, kot smo mi zapisali. Objavljamo ga zato, ker menimo, da to ni edini primer oziroma osamljen pojav, ki mu v socialistični stvarnosti ni mesta. Zato tudi osebe ozir. imena niso važna.

Pravilno vrednotimo delo v neposredni proizvodnji

Problem, ki ga načenjamo, je na sejah naših samoupravnih organov vse premalo obravnavan, čeprav je pereč in se z njim srečujemo vedno takrat, ko razpravljamo o tem, kako naj bi povečali proizvodnjo, zmanjšali proizvodnega vrednotenja nevodne stroške itd. Problem posredne proizvodnje ne obstaja samo za nekvalificirana delovna mesta, kjer je potrebno težko fizično delo, ampak ga najdemo tudi na kvalificiranih ter visokokvalificiranih delovnih mestih, pri strojih in pri strokovnjakih, ki so odgovorni za količinski in kakovostni razvoj proizvodnje ter upravljajo naprave večmilijonskih vrednosti. Žal njihovo delo večkrat družbeno ne vrednotimo pravilno ali pa jih celo moralno podcenjujemo in ne nagrajujemo za opravljeno delo tako, kakor je treba. Dogaja se, da so njihovi prejemki v mnogih primerih precej nižji od onih članov kolektiva, ki imajo podobne kvalifikacije v neproizvodnih obratih in upravnih službah. Menim, da je vse to v nepravilnem odnosu do tistih ljudi, ki ustvarjajo družbeni proizvod ter pozabljamo, da od njihove dejavnosti zavisi tudi porast proizvodnosti.

S. R.

V našem obratu je zaprosil za premestitev k nadzorni službi eden najboljših žeb-ljarjev, ki ga bomo pri žeb-ljarskih strojih zelo pogre-

(Dalje na 8. strani)

EE šamotarna

O proizvodni disciplini

17. januarja 1963 je imel DS EE šamotarne v letošnjem letu prvo sejo, na kateri so razpravljali o tehničnem in finančnem poročilu za december 1962 in o izboljšanju proizvodne discipline in izpolnjevanju asortimenta.

Iz tehničnega poročila, ki ga je podal obratovodja, je bilo razvidno, da je kolektiv lanske letošnje naloge izpolnil in presešel plan za 110,42 odstotka.

Ta preseg gre v glavnem na realizacijo izdelave suhih in mokrih mas. Asortiment je bil dosežen tudi pri izdelavi šamotnih opek, dočim ga pri izdelavi dinas opek niso izpolnili.

Ostali tehnični pokazatelji pa niso tako ugodni in je bilo iz poročila obratovodje razvidno, da se je odstotek zastojev proti novemu povečal za 6,33 odstotka; v glavnem zaradi daljšega menjavanja energije in pomanjkanja delavcev.

Zelo plodna je bila razprava o vprašanju izmečka, ki je posebno v decembru narasel in ki ima negativen vpliv na osebne dohodke.

ZAHVALA

Sindikatu obrata cevarne se najlepše zahvaljujem za pomoč, ki sem jo prejel v času bolovanja. Rudolf Buh

Sprejet je bil sklep, da je treba zakladanje, izkladanje in zganje kvaliteto izboljšati in tako preprečiti oziroma zmanjšati izmeček.

Kolektiv je zaradi izmečka v letu 1962 prejel 1,840.000 dinarjev manj osebnih dohodkov. Ker proizvodna disciplina ni povsod najboljša, je DS

EE javornik I

V letu 1962 na težki progi 9.000 ton več izvaljanega jekla kot je bilo planirano

Delavski svet EE javornik I je imel 11. januarja 11. redno sejo, na kateri so obravnavali v glavnem izpolnitev lanske letošnje načrta in letošnji načrt investicijskega vzdrževanja.

V razpravi o izpolnitvi letnega načrta je sodelovalo večje število udeležencev. Vsi so se strinjali, da smo dosedanje ozko grlo na težki progi v letu 1962 z dobro organizacijo in boljšim delom vsakega posameznika odpravili, saj je težka proga letni načrt končnih izdelkov pre-

segla za 9.000 ton. Poudarjeno je bilo, da je treba tudi na lahkah progah v zimskem času kolektiv zainteresirati za boljše izkoriščenje koledarskega časa, saj prav proizvodnja lahkah prog lahko kolektivu prinese večje koristi.

Člani DS EE so razpravljali podrobno tudi o rekapitulaciji predlogov investicijskega vzdrževanja. Pri tem je bilo nekaj predlogov izmenjanih. V glavnem pa je 91 milijonov, kolikor jih ima obrat na razpolago, dobro razporeje-

no. Ugotovljeno je bilo, da so ta sredstva zelo malenkostna z ozirom na zastarelost obrata, ki je v glavnem še tak kot je bil leta 1945, po odhodu okupatorja. Zato člani DS EE menijo, da je treba sredstva z ozirom na težko celotnega podjetja res koristno uporabiti. Prav tako je treba med letom napraviti še posamezne spremembe, v kolikor bo to bolj koristno. Strogo pa je treba paziti in nadzirati, da ta sredstva ne bodo prekoračena.

C. Z.

EE upravljajo

Kakšne pravice imamo iz pokojninskega zavarovanja in kako jih uveljavljamo?

NADALJEVANJE

Povprečni mesečni znesek stalnih denarnih dodatkov iz prejšnjega odstavka se izračuna na podlagi zneskov, ki jih je vojaški zavarovanec dobival v zadnjih treh letih, neposredno preden mu je prenehala služba v sestavi JLA.

Kot zaposlitev na posebno težkih

delih in za zdravje škodljivih delih se šteje v delovno dobo s povečanjem tudi čas, ki ga prebijejo vojaški zavarovanci v določenih vojaških službah in sicer:

— v podmorniški službi — v vseh službah na podmornicah v opremi;
— v letalski službi — kot aktivni piloti, izvidniki, radisti, letalski

strelci, aviomehaniki, aerofotografi ali v kakšni drugi službi, v kateri so dobili letalski dodatek, ali kot sanitetni organi, ki so preiskovali in trenirali letalce v barokomorah na letalih, če so leteli najmanj 90 ur na leto;

— v padalski službi — kot aktivni padalci, ki so dobivali padalski dodatek;

— v obmejnih službi — v obmejnih enotah na meji kot poveljniki oddelka (karavle), namestniki poveljnika oddelka. Poveljniki voda ali čete, poveljniki konjeniškega voda, četni starešine, četni bolničarji in četni ekonomski ali v kakšnih drugih službah neposredno na meji ter na opazovalnih postajah enot. V zavodih obalne obrambe oziroma enotah — v zavodih, ki so na osamljenih oddaljenih otokih, ali na težko

dostopnih mestih, v katerih so dobivali mejni dodatek.

Čas, ki so ga prebili v zgoraj naštetih službah, se šteje zavarovancem v delovno dobo za polovico povečan, če so opravljali tako službo v dveh koledarskih letih najmanj eno leto.

Čas v določeni podmorniški službi ali padalski službi se šteje povečan ne glede na to, kdaj je opravljal zavarovanec tako službo, čas v določenih obmejnih službah na meji pa od 15. maja 1945 naprej.

Vzporedno s povečanjem pokojninske dobe oziroma delovne dobe se ustrezno tudi zmanjšajo leta starostne dobe za pravico do osebne pokojnine in sicer za eno leto za vsaka tri leta, ko je opravljal take službe. Vojaškemu zavarovancu, ki uveljavi pravico do pokojni-

Družbeni plan za leto 1963 in naloge za njegovo uspešno izpolnitev

Ker je finančni plan podjetja šele v izdelavi, naj na tem mestu obravnavamo le obseg in strukturo proizvodnje ter v zvezi s tem vse tiste osnovne naloge, ki so vezane na bolj ali manj uspešno izpolnjevanje plana med letom.

Najprej pregled doseženih plan za leto 1963 proti izpolnitvi rezultatov leta 1962 in letu 1961 in 1962 v primerjavi z 1. 1961 in

TABELA I

Proizvodne skupine	plan 1. 1963 (1. 1962 = 100 %)	Izpolnitev 1. 1962 (1. 1961 = 100 %)
belo surovo železo	102,3	99,1
surovo jeklo	105,8	102,4
litina	104,7	94,4
šamofni izdelki	101,4	95,6
težki profili in polizdelki	106,0	97,3
srednji, lahki in fini profili	107,1	97,2
valjana žica	103,5	99,6
vlečeno, luščeno in brušeno jeklo	101,2	100,4
hladno valjani trakovi	113,3	102,9
vlečena žica	97,3	103,8
cevi	107,5	96,5
žebliji in ostalo	107,4	103,9
elektrode	83,8	115,7

TABELA II

Izdelki:		
ladijska pločevina	122,9	138,0
kotlovsko pločevina	175,0	114,9
dinamo pločevina	140,6	141,9
dekupirana pločevina	97,1	114,6
pocinkana pločevina	120,6	86,9
vlečeno in luščeno jeklo	101,0	102,3
brušeno jeklo	78,4	92,8
posvinčeni trakovi	129,4	97,7
hladno valjani trakovi - dinamo	-	100,0
bela pločevina	145,4	135,4
patentirana žica - gola	111,0	188,6
patentirana žica - pocinkana	182,8	115,4
ostala žica - pocinkana	92,8	119,1
bodeča žica	124,1	104,6
pocinkane cevi	117,9	78,6
elektrode oplasčene	79,6	120,6
elektrode VAL	100,0	413,2

Poglejmo nekoliko lani dosežene rezultate v primerjavi z izpolnitvijo v letu 1961 (tabela I in II - prva kolona). Obseg skupne proizvodnje je bil razen pri vlečeni žici in elektrodah, povsod presežen. Veliko večji pa so indeksi v tabeli II, kjer je bolj razvidna struktura proizvodnje in so navedeni glavni nosilci asortimenta. Doseženi indeksi so ponovno dokaz, da je bila med letom proizvodna politika pravilna s tem, da smo osredotočili vso pozornost in skrb predvsem na kvaliteten izdelek. Dekupirano pločevino (97,1 %) moramo obrav-

navati skupaj z dinamo pločevino (lužilnica) in prav tako navadno pocinkano žico (92,8 %) skupaj s patentirano pocinkano in pocinkano bodečo žico (kapacitete pocinkanja), tako da je povprečje v obeh primerih preko 100 %. Edina izdelka, ki kažeta negativen indeks, sta brušeno jeklo in elektrode, za kar pa je razlog na tržišču oziroma pomanjkanje naročil.

V drugi koloni tabele I in II pa so planske zadolžitve za leto 1963. Pri sestavi plana za letošnje leto se pridružujemo principov planiranja, ki jih je na enem izmed zadnjih zasedanj postavil in potrdil CDS. S tem so nakazana osnovna načela, metodika in linija načrta za tekoče leto. Že na prvi pogled je razvidno, da obseg proizvodnje bistveno ni povečan in so vsi indeksi nekoliko iznad ali pa izpod 100 %, tako kakor pač narekuje potrebe tržišča in zmogljivosti posameznih agregatov. V veliko večji meri pa so povečani indeksi pri posameznih kvalitativnih izdelkih. Težje porasta je na posameznih vrstah pločevine, vključno belo pločevino in hladno valjane dinamo trakove ter pri vlečeni žici. Z izrazitim skokom pri patentirani žici. Nič manj važni seveda niso vlečeni, luščeni in brušeni profili. Pri oplasčenih elektrodah je pa važno, da letos osvojimo v čim večji meri tržišče z izboljšanjem kvalitete že obstoječih elektrod in s tem, da damo na trg nove kvalitete, za katere je na tržišču še precej potrebe.

Ko govorimo o proizvodnem načrtu in o domačem tržišču, moramo enako obravnavati tudi plan in politiko izvoza in to predvsem iz dveh razlogov:

— kako v čim večji meri pomagati izravnavanju uvozne in izvozne devizne bilance, pri čemer ima določeno korist v posledu glede oskrbe z deviznimi sredstvi tudi podjetje samo ter

— vključevanje in osvajanje zunanjih tržišč, kar daje podjetju širše možnosti prodaje lastnih izdelkov, razen tega pa nas ostrejši kvalitetni pogoji navajajo k bolj preciznemu in kvalitetnejšemu delu, da ne upoštevamo pri tem seveda težave, ki jih imamo s kvaliteto osnovnih surovin in slabo tehnično opremljenostjo nekaterih agregatov.

Izpolnitev načrta izvoza v letu 1962 beležimo vrednostno v dolarjih s prekoračenjem 60 %, medtem ko smo interno obvezo iz avgusta preteklega leta dosegli le s 86,5 %. Razlogi k temu so predvsem objektivni.

Plan izvoza za leto 1963 je v primerjavi z izpolnitvijo v letu 1962 količinsko povečan za 30 %, vrednostno v dolarjih pa za 35 %.

Če upoštevamo že rezultat izvoza v preteklem letu, je zadolžitev za 1963 precej pomembna in lep delež k izboljšanju splošne devizne bilance. Pri zasledovanju izpolnitve načrta je razen obsega po količini še v večji meri bolj važna finančna realizacija prodaje. Po sedanjih podatkih ocenjujemo, da je realizacija za leto 1962, ustvarjena s 97 % oziroma 500 milijonov izpod načrta v primerjavi z letom 1961 pa večja za 4 %. Plan realizacije za leto 1963 predvideva vrednost 36.500 milijonov, kar pomeni povečanje proti izpolnitvi leta 1962 za okrog 3 %, ali za 1 milijardo, kar je v skladu s postavljenimi smernicami.

Iz navedenih podatkov plana lahko ugotovimo, da pri nespremenjenem obsegu blagovne proizvodnje posvečamo vso pozornost premiku kvalitetnega asortimenta, kar nam kot rezultat zagotavlja povečanje realizacije v vrednosti okrog 1 milijarde.

Za zaključek nekaj osnovnih nalog, ki so pogoj za uspešno realizacijo planiranih zadolžitev:

— Pridrževanje planiranih

količin proizvodnega programa, predvsem pa tistih izdelkov, ki so glavnega pomena pri vrednostni realizaciji.

— Stalno vsklajevanje proizvodnega programa za domača in izvozna naročila (prodajni oddelek - CPD).

— Budno spremljanje in izboljševanje osnovnih pokazateljev proizvodnje (izpolnjenost, poraba surovin in goriva ter produktivnost).

— Racionalno izkoriščanje strojnih časov (kapacitet) in delovnega časa.

— Racionalno in smotrno izvrševanje glavnih remontov in ostalih popravil.

— Pridrževanje planiranih materialnih stroškov, pri čemer moramo posvetiti vso pozornost in skrb stroškom predelave ter rednega in investicijskega vzdrževanja. Prekoračenje letnih namenov ko kljub dobri finančni realizaciji ogroža dohodek ter s tem v zvezi sklade.

— Stalna skrb za normativne zaloge surovin ter reprodukcijskega materiala in to predvsem za tiste materiale, ki nam v največji meri vežejo obratna sredstva (ruda, koks, staro železo, surovo železo, polizdelki).

— Redna oskrba reprodukcijskega materiala tako po dimenzijah kakor po kvaliteti. Predvsem pa gre za tiste, ki so problematični in ki so nam že v letu 1962 povzročali precej težav.

— Racionalno in sistematično zaposlovanje delavcev, kar je neposredno povezano tudi z delovnim učinkom in z višino osebnih dohodkov. Pri slednjem je predvsem naloga, da v letošnjem letu odpravimo morebitne neskladnosti v pogledu internih medsebojnih odnosov v okviru EE.

— Kakor doslej, moramo tudi v bodoče utrjevati in izpopolnjevati sistem samoupravljanja, da bi dosegli čim boljše gospodarjenje v sleherni proizvodni enoti.

Inž. Ivo Arzenšek

ne, pa dela še naprej kot vojaški zavarovanec poln redni delovni čas, gre med tako zaposlitvijo 50 % odmerjene pokojnine. Osebnemu upokoju, ki je uveljavil pravico do polne ali nepopolne pokojnine kot vojaški zavarovanec, pa stopi v civilno delovno razmerje in dela tam poln redni delovni čas, gre med tako zaposlitvijo 75 % pokojnine.

Uslužbenci oddelka za notranje zadeve se upokojujejo po posebnih odločbah, ki določajo, da pristojni državni sekretar za notranje zadeve lahko odloči, da preneha uslužbencu ljudske milice, upravni ali izvršni uslužbencu, ki opravlja zadeve državni varnosti ali kriminalistične zadeve in uslužbencu straže kazenskega zavoda služba s pravico do pokojnine, še preden izpolni pogoje za pravico do osebne

pokoynine, če ima najmanj 15 let, ki se štejejo za pokojnino in od tega najmanj 10 let v teh službah. ním odstotkom na leta zaposlitve. Ta pokojnina se odmeri z ustreznostitve.

Tako odločbo izda republiški državni sekretar s soglasjem zveznega državnega sekretarja.

Pravico do osebne pokojnine ni mogoče priznati na podlagi gornjega odstavka zavarovancu, če mu je prenehala služba na prošnji ali na podlagi sodbe sodišča, ali če je bila zavarovancu dodeljena druga služba pri kakšnem organu za notranje zadeve.

Zavarovanci - uslužbenci ljudske milice in uslužbenci, ki opravljajo pri organih za notranje zadeve posamezne službe, ki jih določa Zvezni sekretariat za notranje

zadeve, se razvrstijo v zavarovalne razrede, ne da bi se pri tem uporabile določbe 64. člena tega zakona.

Zavarovancem - uslužbencem ljudske milice in drugim uslužbencem organov za notranje zadeve se šteje za pokojnino tudi čas, ki ga prebijejo kot aktivni uslužbenci v solah na strokovni izpolnitvi.

Zavarovancem - uslužbencem ljudske milice, upravnim in izvršnim uslužbencem, ki opravljajo zadeve državne varnosti ali kriminalistične zadeve ter uslužbencem straže kazenskih poboljševalnih zavodov, se šteje vsako polno leto take službe kot 14 mesecev delovne dobe, ne glede na to, koliko let so vsega skupaj službovali v takih službah. Tem uslužbencem se zni-

ža starostna meja za pravico do osebne pokojnine za eno leto na vsakih dopolnjenih pet let, prebitih v teh službah.

Čas, prebit v zgoraj navedenih službah, se šteje v delovno dobo s povečanjem tudi tedaj, če zavarovanec ob pridobitvi pravice do pokojnine ni uslužbenec organa za notranje zadeve.

Zavarovancu, ki prebije v službah notranje uprave tolikšno delovno dobo, da ustreza, obračunana s povečanjem pokojninski dobi, ki je predpisana za pravico do polne pokojnine, se šteje vsako nadaljnjo leto takega dela za povečanje pokojnine, še preden je do polnil starost, ki je predpisana za pravico do polne pokojnine.

Dalje prihodnjič

Mráz in njegove posledice v tovarni

Ce pade temperatura na -5°C nastane v železarni pri obratovanju niz težav, ki se odražajo v povečanem vzdrževanju in nižji proizvodnji. Posebne težave so pri razkladanju rude, ki je zmrznjena in jo je treba prekopavati, da jo lahko razložijo. Prav tako je otežkočeno nakladanje rude za pripravo vložka za visoke peči. Pri celotni pripravi rude je treba opraviti več fizičnega dela, ker ruda zmrzuje v bunkerjih in ostalih transportnih napravah. Zaradi tega je bilo treba občasno omejiti obratovanje plavžev in tako zmanjšati proizvodnjo ter povečati proizvodne stroške. Težave so tudi pri pridobivanju in prevozu apnenca iz kamnoloma.

Tudi za generatorje je dovoz premoga otežkočen še posebej zaradi težav v rudnikih in samo razkladanje zahteva dodatna fizična dela. Poleg tega zmrzujejo na generatorjih v oddaljenih odsekih cevovodi zaradi kondenzirane vode, ki se pospešeno izloča ob hladnem vremenu.

Prav tako zmrzujejo cevovodi za kisik in paro, ki jih je treba tajati. Zaradi tega se nam spet povečajo zastoji

Zaradi manjših vodnih pritokov je manjša tudi proizvodnja električne energije v vodnih centralah in zato po-

rabimo več katrana in premoga. Razumljivo je, da moramo v hladnem vremenu ogrevati v večji meri tudi delavnice in ostale prostore in zato porabimo več pare,

kar pa zmanjšuje kapaciteto kalorične energije. Tudi v naših energetskih obratih imamo probleme z dovažanjem premoga, ki ga v zimskih mesecih še posebej pri-

manjkuje. Na pomanjkanje premoga v zimskih mesecih mislimo že poleti in zato pripravimo ustrezne zaloge premoga na Blejski Dobravi. Tudi ta premog ima manjšo vrednost, ker se pogosto tudi pri pravilnem skladiščenju vname in ga v centralo pripeljejo že slabše kakovosti.

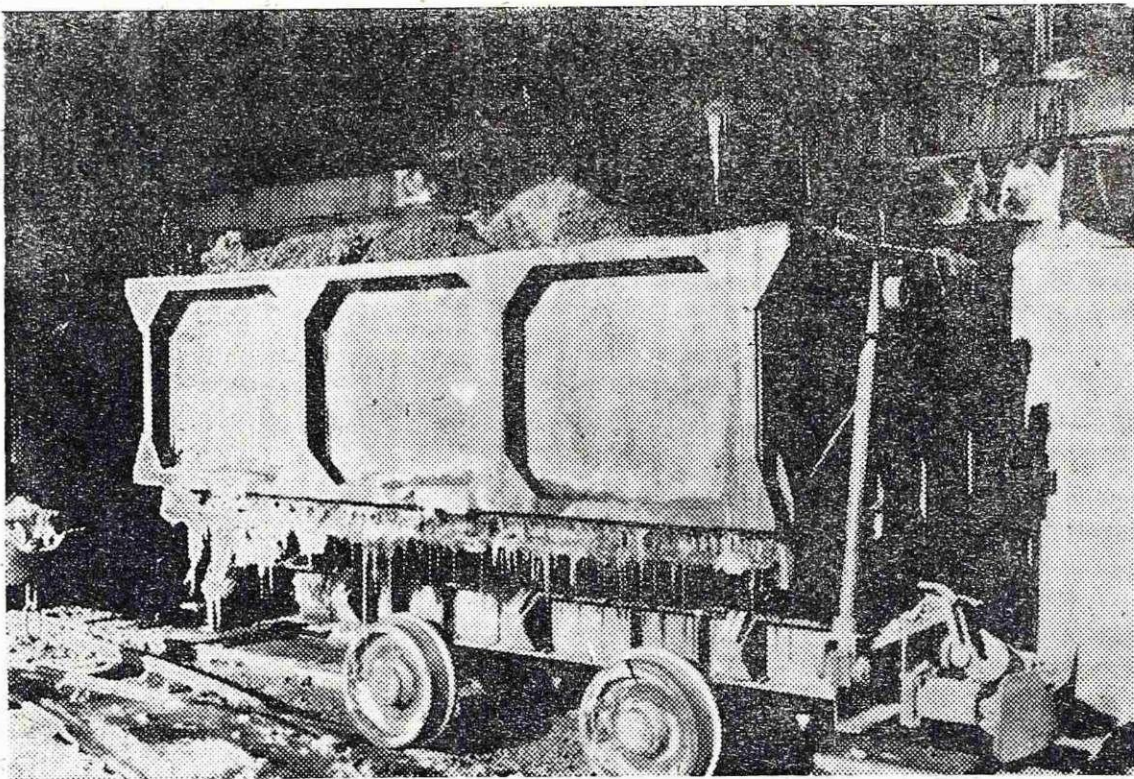
Posledice mraza občutijo tudi v jeklarni, ker ne morejo pripraviti zadostne količine odpadnega starega železa za šaržiranje in so morali zato v tem tednu opustiti 7-pečno obratovanje. V valjarnah je v primerjavi s prejšnjimi leti položaj nekoliko boljši, ker uporabljajo dodatne motorje, ti pa pomagajo turbinam na težki progi in v žični valjarni. Toda kljub temu imajo težave, čeprav manj, kot so jih imeli pred drugo svetovno vojno in v prvih povojnih letih. Nizke temperature zmanjšujejo tudi delovno zmožnost sodelavcev, ki so zaposleni na prostem in je zaradi tega večja tudi bolezenska odsotnost.

Bogomil Homovec

Dodatno dlo za zdrsi v generato

V LE
BOLJ

Po količinskem leto 1963, i ga CDS in tud EE naša enot let 125.000 ton surov

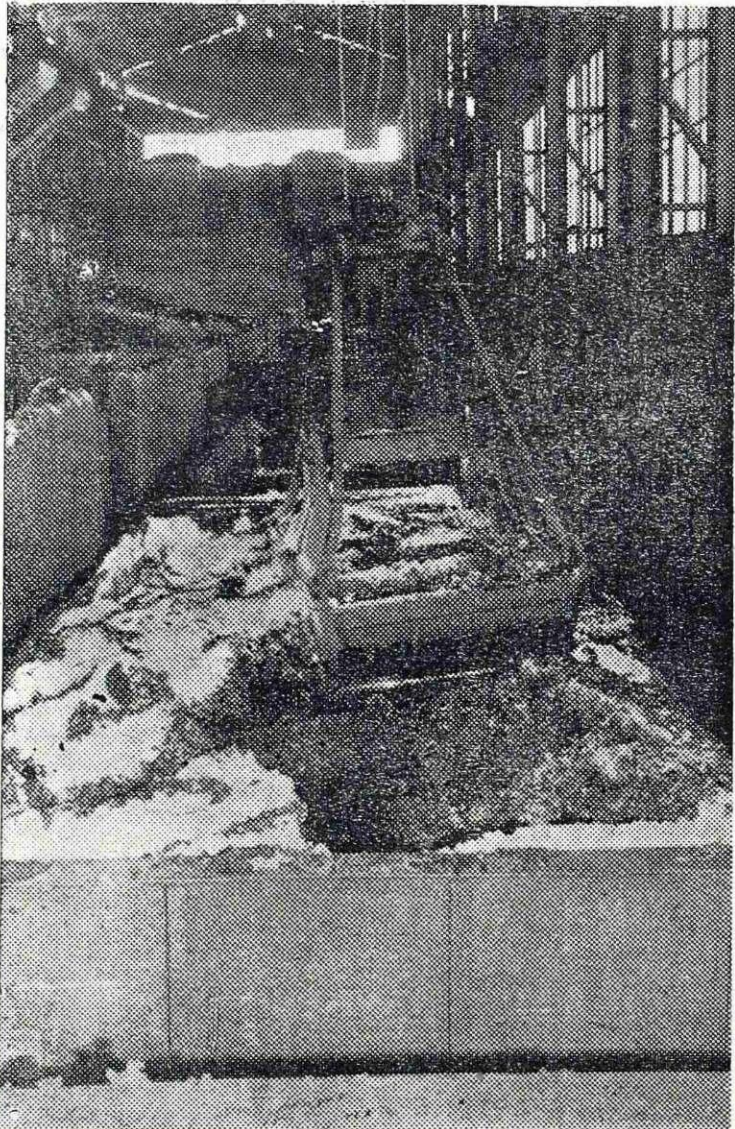
V plinskih generatorjih na Javorniku zaradi mraza primrzujejo na tise vozički za odvažanje pepela

Delo na plinskih generatorjih je otežkočeno

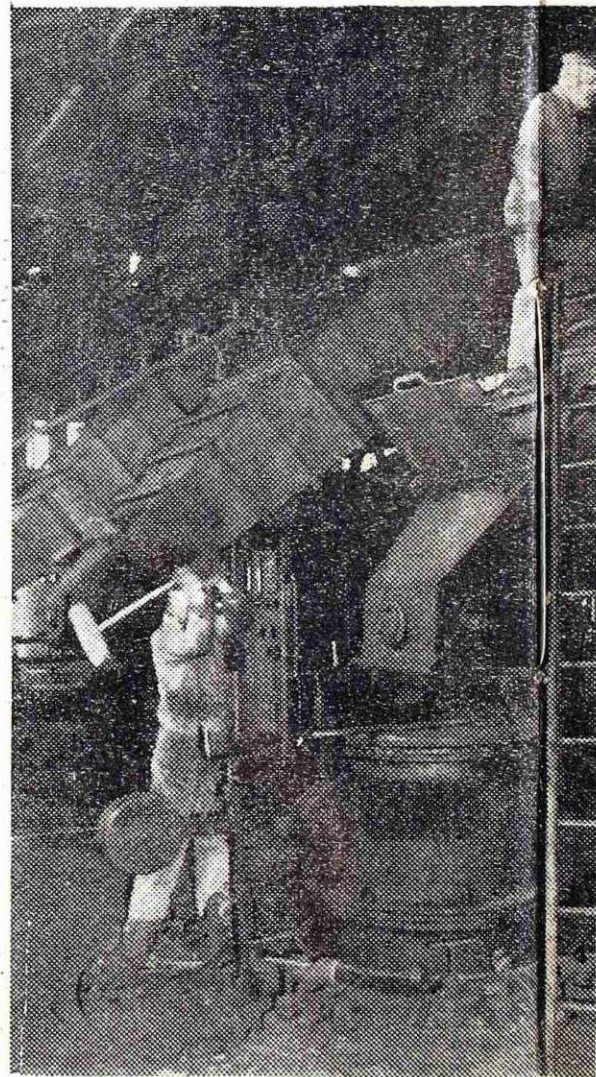
Hud mráz v zadnjem času je hudo prizadel tudi kolektiv plinskih generatorjev na Javorniku. Obiskali smo ta oddelek naše železarne, ki se poleg obrata plavž bori verjetno z največjimi težavami kot posledicami mraza.

Zaradi zelo nizkih temperatur imajo največ težav z zmrznjenim premogom tako pri razkladanju kot pri zasilpavanju v silose. Velike grude premoga ne drsijo v silosih in jih morajo delavci razbijati ter si na vse moguče načine pomagati, da lahko polnijo generatorje. Velike težave pa imajo tudi z odvozom pepela, ker jim vozički sproti primrzujejo na tise ter jih polivajo zato z vročo vodo. Seveda so še druge težave, vse skupaj pa

prizadevajo kolektivu mnogo skrbi in povečanega napora. Toda kolektiv plinskih generatorjev, ki šteje 29 ljudi, s skrajnimi naporji, kljub temu uspeva zadovoljiti potrebe po generatorskem plinu. Da bi vsaj delno omilili posledice mraza, so v teh dneh namestili v silose cevi za paro, s katero jih nameravajo ogrevati. Upamo, da jim bo poskus uspel, saj bodo sicer res morali dobiti še nekaj delavcev, v kolikor bo mráz še trajal, ker so fizični naporji preveliki. Pomagajo pa si tudi še na druge načine, vse to pa pomeni dodatno obremenitev za kolektiv plinskih generatorjev na Javorniku, ki zasluži za požrtvovalnost v tako težkih razmerah vse priznanje.

Največ težav je s premogom, ki je v velikih grudah in ga je težko razkladati

Ves kolektiv plinskih generatorjev na Javorniku hladnem obdobju fizično precej bolj obremenjeno

Ukrepi za zmanjšanje zaostankov pri naročilih

Še preden bi govorili o ukrepih, ki smo jih podvzeli za zmanjšanje zaostankov naročil, tako imenovanih »repov«, je treba nekaj povedati tudi o njihovem nastajanju. Ob analizi smo ugotovili naslednje vzroke:

● Asortiment našega programa je zelo obširen, medfazne zaloge pa so bile med letom precej majhne, tako da nismo mogli vedno ob pravem času pripraviti polizdelke za naslednjo fazo.

● Neuspela proizvodnja iz predhodne faze je iz objektivnih ali subjektivnih vzrokov povzročila izpad posameznih šarž dimenzij itd.

● Na razpolago nismo imeli dobrega grodlja.

● Prav tako ni bilo dobre jekla po analizi, ali večkrat s površinskimi napakami.

● V valjarnah naj omenimo napake, ki so nastale zaradi nepravilnega ogrevanja ali valjanja.

● Nepravilno žarenje ali adjustiranje.

● Nepravilno programiranje

● Netočni predpisi

● Zaradi subjektivnih razlogov

● Naknadno sprejeta naročila za izvoz, zlasti v vročih valjarnah.

● Naročila so bila prepozno specificirana.

● Pri nekaterih asortimentih smo sprejeli več naročil, kot nam to dovoljujejo kapacitete, ali pa je bilo sprejetih več naročil zato, ker ni uspela proizvodnja.

Če bi hoteli brezpogojno zagotoviti dobavne roke, potem bi morali:

● v nekaterih oddelkih zaključevati manjše količine,

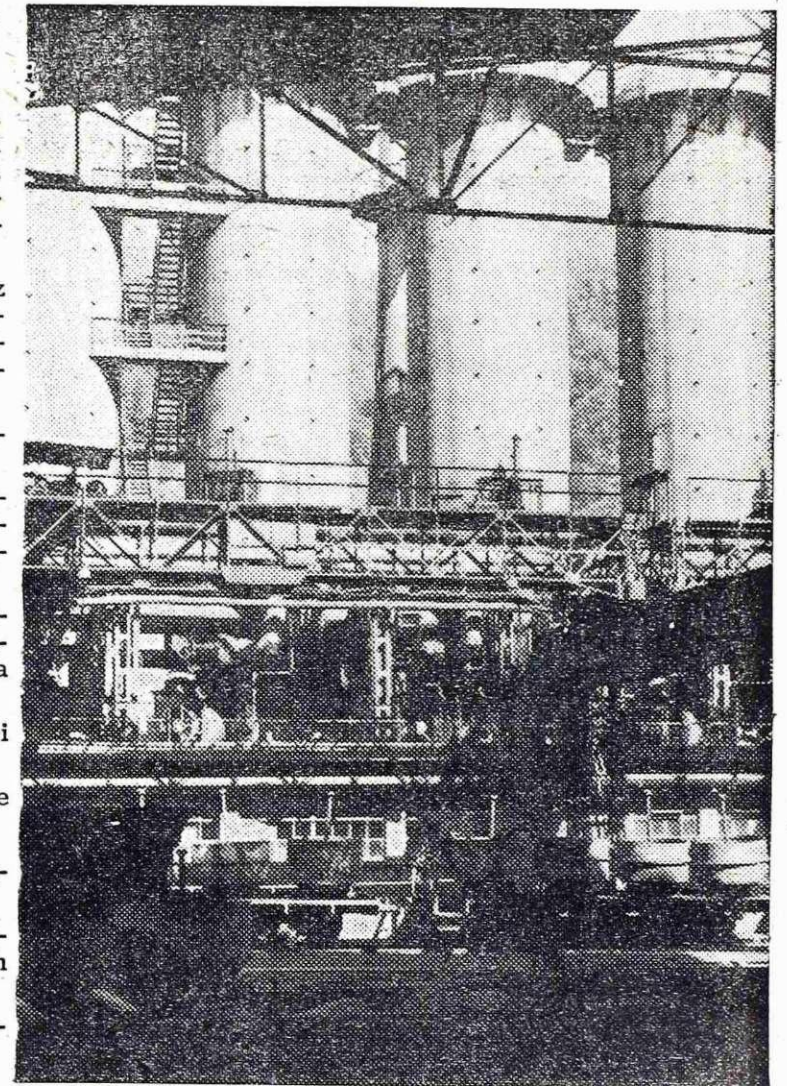
● zaostri kvaliteto dela v vseh obratih, kar še posebej pri medfaznih izdelkih.

bej velja za jeklarno in profilno valjarno,

● programiranje je treba urediti tako, da se ne bodo mogle pojavljati nove napake,

V posameznih oddelkih smo 1. januarja 1963 imeli naslednje zaostanke:

Težka proga 70 t, lahka proga 901 t, valjarna 2400 4177 t, valjarna 1300 4874 t

Naše visoke peči potrebujejo dnevno ogromne količine segretega zraka, ki ga dobivajo iz kaverjev

● specifikacije z naročili je treba pravočasno oddajati na razpolgo proizvodnim obratom,

● urediti zadostne medfazne zaloge,

● zaostri kontrolo še posebej pri medfaznih izdelkih.

jeklovlek 489 t, hladna valjarna 2247 t, žičarna 2197 t, žebeljarna 23 t, cevna 602 t, elektrodni 27 t.

Da bi zmanjšali zaostanke, smo napravili naslednje ukrepe:

● Povečali smo medfazne zaloge ingotov,

● tudi medfazne zaloge gredic in platin smo povečali,

● zaostri smo kontrolo in izbiramo kvalitete v jeklarni,

● pri zaključevanju posvečamo večjo pozornost specifikaciji,

● izvoz bo enakomerno razdeljen preko celega leta,

● v še večji meri smo zaostri delovno disciplino,

● tudi kontrola je vedno strožja,

● osebni dohodki so odvisni samo od odpremljene robe. Zaostanek naročil bomo zmanjšali predvsem z dobrim, kvalitetnim delom na vseh delovnih mestih od visokih peči do zadnjega dela hladne predelave in vzdrževanja.

Bogomil Homovec

o delo za kurjača plinskih generatorjev, ki mora razbijati zmrznjen premog, da generator

LETU 1963 MORAMO DOLJE GOSPODARITI

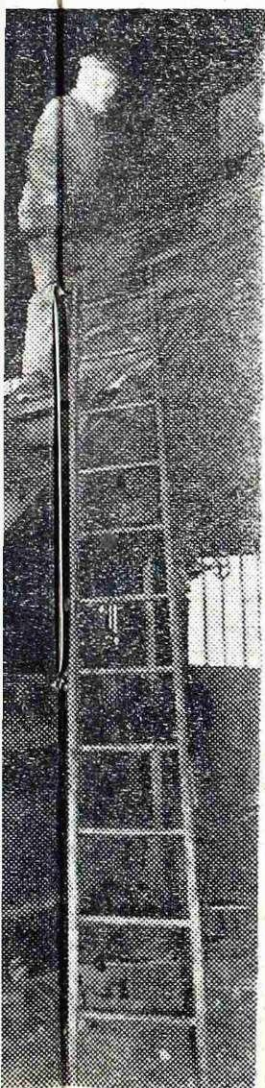
oličnem načrtu za 1963, ki ga je sprejel tudi EE plavž, mora letos izdelati ton surovega železa.

To je za 1000 ton manj kot smo ga izdelali v letu 1962. Pri postavljanju plana smo upoštevali zmogljivost naših naprav, ki bodo v letu 1963 morale predelati več rude, toda zaradi slabših kvalitete nam močno pada izplen in s tem tudi količina proizvedenega surovega železa. Kolektiv bo moral letos posvetiti največ pozornosti znižanju proizvodnih stroškov, ki so lani precej narasli in sicer v glavnem iz dveh vzrokov: podražil se je vložek in povečali so se stroški vzdrževanja. Pri podražitvi vložka samokolektiv ne more mnogo vplivati na ceno, pri vzdrževanju pa lahko kolektiv z boljšim delom mnogo doprinese. Vsak delavec na svojem delovnem mestu lahko nekaj prištedi, če skrbno ravna z delovnimi sredstvi. Posebno lahko vpliva na stroške vzdrževanja. Veliko okvar nastane pri nas, ker so stroji preslabo vzdrževani, žerjavovodje premalo pazijo in povzročajo nepotrebne okvare na košarah in raznih podestih in ograjah, pravtako premalo skrbijo za svoje žerjave. Vsak stroj zahteva določeno nego in da teče, mora biti okrog njega pospravljeno. Prav tako lahko delavec vpliva na porabo pomožnega materiala in zaščitnih sredstev. Tudi za to damo vsako leto ogromna sredstva, seveda pa moramo paziti, da smo pri delu pravilno zaščiteni. Varčevanje na račun varnosti dela ni opravičljivo in lahko precej drago. K znižanju vzdrževalnih stroškov pa lahko mnogo

doprinesejo vzdrževalci sami. Doslej smo posvečali premalo pozornosti stroškom zaradi tega, ker stroj v času popravila ne obratuje. Zato bomo morali v prihodnje skrbeti, da bo stroj čimprej popravljen in tudi kvaliteten. Res je, da včasih zaradi objektivnih težav popravilo forsiramo, toda tako popravilo je večkrat zelo drago, ker se nam slabo popravljen okvara kaj kmalu ponovi. Vzdrževalci bodo morali v bodoče bolj paziti na potrošnje raznega materiala, saj niso redki primeri, da ostane po popravilu razmetan različen material, ki bi ga lahko kje drugje uporabili.

V borbi za znižanje proizvodnih stroškov pa mora najbolj sodelovati ves vodilni kader, tako v proizvodnih oddelkih kot vzdrževanju.

Na posvetu z vodilnimi delavci vzdrževanja smo ugotovili razne pomanjkljivosti in se menili, kako bi dosegli pri vzdrževanju več uspehov. Ne smemo misliti, da se naši vzdrževalci niso doslej trudili, da bi erota nemoteno obratovala, vendar bi lahko še kaj izboljšali in zmanjšali zastoje. Sedanji sistem formiranja osebnih dohodkov vzdrževalcev daje vzpodbudo za boljše delo, ker so vzdrževalci vezani na uspeh proizvodne enote. Zato upam, da bomo imeli letos več uspehov v borbi za znižanje proizvodnih stroškov. Vsi moramo imeti pred seboj en cilj — čim večjo in čim cenejšo proizvodnjo.

Javorniku je v tem obremenjen kot obi-

Razpis

Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb na Jesenicah sprejme v delovno razmerje v obratu kovinske galanterije v Mojstrani:

1. OBRATNEGA TEHNIKA — VK delavec kovinske stroke ali strojni tehnik z vsaj 2-letno prakso

2. MEHANIKA, KLJUČAVNICARJA ali ORODJARJA — KV delavec z izpitom za šoferja amaterja B kategorije s stanovanjem na Jesenicah

3. SKLADIŠNIKA kovinske stroke s stanovanjem v Mojstrani ozir. v zgornjesavski dolini.

Ponudbe pošljite upravi Zavoda najkasneje do 15. februarja 1963.

Za nas pa... no, če po vaši presoji dekleta rasno ni preveč navzkriž in je drugače, saj veste, primerna za takšno priložnost, bi morda takrat prišla z vami sem.»

»Hijena,« si je mislil Sokoljak, ko ga je poslušal. »V Begunjah bi jih streljal, tule pa počenjal z njimi celo tiste stvari.« Zasačil se je, da je to pot čisto zgrešil svojo sedanjo vlogo. »Saj govori iz mene vendar predvojni sokol,« si je dopovedoval in hitro postregel svojemu šefu.

»Če gospod Oberbansturmführer dovoli, jo bom povabil. Čutila se bo zelo počaščeno. Glede rasne čistosti pa — rdeč dvakrat črtani karton. Mislim, da je v redu.«

Messner se je široko zasmejal: »Potem je rasno čistejša kot marsikateri tistih, ki sede tamle zadaj.«

Hkrati sta se ozrla po njih. Res so nekateri že na prvi pogled kazali očitno navzkrižje z ideali plodilcev čiste rase. Njun pogled je odtrgal visok postaven oficir, ki je prišel mimo miz, malomarno pokimal gestom in se ob njuni mizi naslonil na točilni pult.

»Dekle, ruma!« je ukazal.

Mici ga je dolgo pogledala. Izpod police je vzela do roba poln četrtlitrski kozarec ruma in ga postavila predenj. Tiho ga je vprašala:

»Vam morda smem nesti k mizi?«

»Daj no mir, punca. Kakor da tam kaj bolje tekne tale ponaredek?« Nagnil je kozarec. Po prvem kratkem požirku je malo počakal. Še enkrat je potegnil, podržal kozarec v višini oči, zatleskal z jezikom in dejal:

»Hudiča! Pravi je. Besedo nazaj. Sicer pa, kaj me tako čudno gledaš. Kje si dobila sredi te prekleto vojne pravi rum?«

Peter Skalar

Srečanja

Mici je stala še nekaj časa pred njim kot uročena. Potem pa je položila prst na usta in tiho rekla: »Saj je samo za vas. Ne govorite vendar tako glasno!«

Oficir jo je premeril in videti je bilo, da se mu začnjenja počasj svitati. Sokoljak, ki je slišal ves pogovor, je vztrepetal, ko sta prišli do njega besedi »prekleto vojna«. In iz ust nemškega oficirja! Messner je opazil njegovo zadrego, zato ga je potegnil za rokav in mu dejal:

»Tale poročnik je v stanju izustiti še vse kaj hujšega. Boste videli.« Vstal je, stopil k njemu in mu dejal:

»Gospod Eisberger, morda utegnate prisesti? Kramljam s prijateljem iz teh krajev in morda vam bo koristilo, če se spoznata. Saj veste, služba v tej deželi je naporna in nekateri domačini nam lahko marsikaj olajšajo.«

Walter ga je pogledal. Videti je bilo, da ga prav malo zanima, v čigavo družbo bo sedel in da sta v središču njegovega razmišljanja rum in tisti pogled. »Kako, hudiča, da nisem nikoli opazil. Tri mesece me že takole gleda. In kako žametne oči ima!« Še enkrat je nagnil visoki kozarec, potem pa je pokimal za glavo nižjemu Messnerju in brez besede sedel k njegovi mizi.

Messner ju je na hitro seznanil:

»Gospod Sokoljak, postajenačelnik v Imenjku, Volksdeutscher, vnet sodelavec, eden redkih ljudi v tej deželi, ki z vsemi svojimi močmi podpira uvajanje reda in Walter Eisberger, poročnik Wermacht, dodeljen policiji, poznavalec gora, alpinist, dober vojak...«

Sokoljak je vstal in skrbno podal roko, Walter pa je to opravil sede in kar je le moč malomarno.

»A, tako,« je dejal. »Postajenačelnik. To utene res prav priti. Morda bom nekoč potreboval brzovlak ali celo kaj hitrejšega.«

Messner je pokazal zobe, Sokoljak pa je bil v hudi zadregi. Ni si mogel misliti, da sedi zraven oficirja nemške armade, ki začasno opravlja policijsko službo in da posluša iz njegovih ust besede, zaradi kakršnih bi bil domačin že davno v Begunjah.

Ni prišel do besede. Walterju pa je bilo videti, da mu je kaj malo do razgovora. Trenutno ga je zanimala Mici in rum. Hitro je praznil kozarec. Messner ga je opazoval pri tem delu z velikim zanimanjem. Vedel je, da je v stanju popiti pol litra ruma na dušek in zdaj je imel priložnost od blizu gledati, kako Walter Eisberger to naredi. Ko je kozarec izpraznil, se je naslonil na komolce in si začel podrobneje ogledovati Sokoljaka.

Bolj sam zase in tako, kakor da Sokoljaka prav nič ne briga, je zabundal: »Nordijska rasa, ni kaj reči. Arijska zver, nedvomno. Rasno čisti izprijenec.«

Messner se je zakrohotal na vsa usta, Sokoljak pa je zardel pod lase. Mimo je prišla Mici in vzela Eisbergerjev kozarec. Pokimal ji je in dejal smeje: »Tale stvar sodi v pristojnost policije. Mislim, da bom moral izvršiti preiskavo in pijačo zapečatiti.«

Mici je bila že za pultom. Tu je zamenjala kozarca in prinesla Walterju drugi četrt.

81. občni zbor gasilcev

(nadaljevanje s 1. strani)

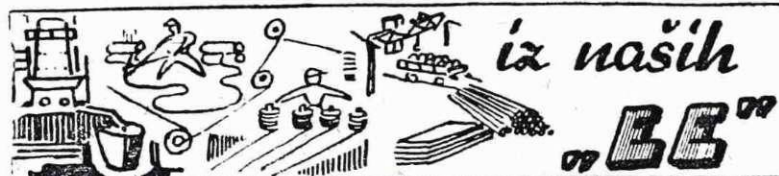
gašenju sodelovali naši gasilci. Kljub temu, da je bilo število požarov v primerjavi s prejšnjimi leti nizko, pa je škoda še vedno precejšnja in je ocenjena na 9 milijonov dinarjev. Toda še bolj važno je, da so gasilci s svojim uspešnim posredovanjem obvarovali socialistično skupnost za 120 milijonov dinarjev škode. V poročilu je bilo tudi ugotovljeno, da bi s sistematičnimi preventivnimi ukrepi odgovornih ljudi železarni lahko občutno zmanj-

šali škodo, ki nastaja pri požarih. Vsekakor bi bilo treba načeti tudi vprašanje visokih zavarovalnih premij, ki obremenjujejo plan in režijske stroške v podjetju. Pri tem bi morali upoštevati, da se požarne premije, ki jih podjetja plačujejo DOZ, lahko zmanjšajo, če je urejena požarno-varnostna služba ter dobro organizirano in opremljeno gasilsko enoto. Spričo uspehov, ki so bili doseženi na področju preventive v prejšnjih in še posebej v lanskem letu, lahko trdimo, da

te pogoje v naši železarni imamo, zato je prav, da se končno uredi tudi vprašanje višine premij.

Lani so naši gasilci praznovali 80-letnico obstoja gasilske čete ter 25-letnico poklicnega gasilskega dela. Poleg tega so imeli 42 rednih in 9 izrednih gasilskih vaj, udeležili pa so se tudi številnih tekmovanj, najbolj uspešna pa je bila gasilska desetina tov. Ferčaja, ki je v občinskem merilu premagala drugo desetino našega odreda in prejela od Občinske gasilske zveze lepo darilo — zračno puško. 2. junija 1962 je bilo na Jesenicah tekmovanje gasilcev v republiškem merilu in se ga je udeležilo osem industrijskih gasilskih enot. Naši gasilci so na tem tekmovanju zasedli drugo mesto.

Občnega zbora so se prvič udeležili tudi člani bivše gasilske enote ObLO Jesenice, ki je bila s 1. januarjem 1963 združena z našim gosilskim odredom. S to združitvijo je gasilski odred naše železarne dobil še večji obseg dela in bolj odgovorne naloge. Gasilci bodo morali namreč skrbeti za požarno varnost tudi v ostalih področjih naše komunne. Če bomo hoteli zagotoviti požarno varnost tako v železarni kot izven nje, bo tudi v nadalje potrebno sistematično delo in še več akcij. V razpravi so člani IGD načeli vrsto vprašanj, ki so odprta že dalj časa. Posebno problematična je gradnja stanovanjskega bloka, v katerem bi stanovali gasilci in bi ga zgradili v neposredni bližini gasilskega doma. Na nekaj vprašanj je v razpravi odgovoril tudi sekretar podjetja tovariš Vovk, nato pa so gasilci izvolili nov upravni odbor IGD ter sprejeli učni načrt za prihodnje leto. Žal se občnega zbora niso udeležili tudi predstavniki sindikalne organizacije in ostalih družbeno olitčnih organizacij. Prav bi bilo, da tudi oni v bodoče obiščejo naše gasilce in se na občnem zboru seznanijo z njihovim delom in uspehi.

MARTINARNA

Ker je pred časom začel uspešno obratovati nov 120-tonski livni žerjav, so lahko na SM peči H povečali vložek od prejšnjih 65 na 80 ton. S tem bo proizvodnja te peči vsak mesec za okoli 700 ton večja.

VALJARNA 1300

V valjarni tanke pločevine bodo uvedli etikete pri pločevini iz visokega kvalitetejnega jekla in sicer tako, da bo imela vsaka plošča svojo etiketo. Tako bodo domači kakor tudi inozemski kupci brez težav in hitro ugotovili, kakšno pločevino smo jim odpremili. Da bi čim bolj zadostili potrebam po odpremi kvalitetne pločevine, bodo še letos začeli uporabljati stroj za moderno patentiranje pločevine. Omenjeni stroj bodo izdelali v mehanični delavnici na Javorniku.

V zadnjem času so imeli v pocinkovalnici pločevine velike težave glede cinka in kisline, ki ga je pogosto primanjlovala. Včasih so cink dobivali od različnih proizvajalcev, vendar z njim niso bili zadovoljni. Odkar dobivajo cink v Cinkarni Celje, je površina pocinkane pločevine lepša. Kaže tudi, da se bodo razmere glede nadaljnje dobave cinka izboljšale.

Pred kratkim so imeli občni zbor sindikalnega odbora, na katerem so precej obširno govorili o gospodarjenju v minulem letu ter o planskih nalogah za letošnje leto. Za minulo leto so bili z doseženimi uspehi zadovoljni, še posebej zato, ker so količinski in finančni plan izpolnili.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 25. januarja od 12. ure do 1. februarja do 12. ure: zahodni del Jesenic: dr. Alojz Jenko, Cesta Maršala Tita 84, telefon 277;

vzhodni del Jesenic: dr. Avgust Tancar, Cesta Maršala Tita 27, telefon 278.

ob nižjih proizvodnih stroških. Člani kolektiva, ki so se udeležili občnega zbora, so bili mnjenja, da bodo morali v letošnjem letu posvetiti vso skrb in pozornost večjemu izpletnu in kvaliteti izdelane pločevine.

ŽIČNA VALJARNA

O rekordnih uspehih, ki so jih dosegli v lanskem letu v žični valjarni, smo že poročali, toda že v januarju so imeli pri izpolnjevanju proizvodnih nalog precej težav. Zastoj v proizvodnji so imeli zaradi okvare glavnega stikala proge in zato, ker je motor, ki poganja progo, že precej slab. V zadnjem času so ugotovili tudi okvaro na motorju in se odločili za manjšo obremenitev. Zaradi tega bodo imeli manjšo proizvodnjo, vendar upajo, da bodo mesečni proizvodni načrt vseeno izpolnili.

JEKLOVLEK

Kakor lani, so imeli tudi v januarju v obratu jeklovlek precej težav zaradi pomanjkanja vložka za luščilnico. Čeprav imajo težave tudi z žarilnimi kapacitetami, računajo, da bodo uspešni pri izpolnjevanju načrta tudi v tem mesecu.

Tine: Nobene spremembe nisem opazil pri toplem obroku, čeprav je sklenil CDS...
Lipe: Kaj res ne?! Kar pogledaj, nič več ni belega kruha ob četrtkih!

Pred letno skupščino občinskega sveta Svobod

Tudi na letošnji skupščini Občinskega Sveta Svobod in prosvetnih društev, ki bo v nedeljo 3. februarja v novem kulturnem domu na Hrušici, bodo analizirali opravljeno delo v minulemu letu ter sprejeli program dela in podelili Cufarjeve nagrade.

Na konferenci bodo obravnavali tudi položaj amaterske prosvetne dejavnosti v okviru komune v skladu z določili novega statuta ObLO Jesenice. Po vsej verjetnosti bodo razpravljali tudi o predlogu, da bi ustanovili poseben organ, v katerem bi imele enakovreden položaj kulturne institucije v občini (gledališče, občinska knjižnica, glasbena šola) ter Svobode in prosvetna društva. Tako bi imeli v

bodoče v občini enotno kulturno politiko, s čemer bi lahko izboljšali stanje amaterske prosvetne dejavnosti.

Med največje probleme, s katerimi imajo Svobode in prosvetna društva v naši občini veliko težav, sodi pomanjkanje prostorov. Zalostna je ugotovitev, da imajo samo tri društva v naši občini lastne prostore, medtem ko ostala društva gostujejo v šolah in gostiščih. Celo na Jesenicah ima Svoboda zaradi utesnitosti svojih sekcij veliko težav in plačuje gostinski enoti »Železar« precejšnjo najemnino, ki pa bi lahko brez sleherne škode tudi odpadla. V podobnem položaju je tudi DPD Svoboda na Javorniku, ki ima svoje začasne prostore v šoli ter

glasbeno sobo pri Koniču. Lani so sicer začeli z gradnjo novega doma družbenih prostorov in v ta namen porabili okrog 12 milijonov dinarjev, letos pa bodo z gradnjo nadaljevali, toda na razpolago bodo morali imeti okrog 40 milijonov dinarjev.

Tudi v ostalih krajih bi člani prosvetnih društev s prostovoljnim delom lahko marsikaj izboljšali, toda po drugi strani pa bi moralo društvo plačati družbi 123 % davka, da bi zadostilo predpisu, v katerem je zahtevano, da je treba družbi odvajati pripadajoči znesek za vsako nagrajevanje ljudi. V posameznih društvih že zdaj ugotavljajo, da ta predpis dokaj negativno vpliva na razvoj amaterske prosvetne dejavnosti in bi ga kazalo spremeniti. Amaterski prosvetni delavci, ki se aktivno udeležujejo v Svobodah in prosvetnih društvih, tudi upajo, da bo v prihodnje manj finančnih težav, ker računajo na pomoč kulturnega

STANOVANJSKA SKUPNOST BLEJSKA DOBRAVA

razpisuje

delovno mesto cestarja na Blejski Dobravi

Delovni pogoji: dnevna šesturna zaposlitev (upo-kojenci). — Osebni dohodki po pravilniku Stanovanjske skupnosti. — Nastop službe s 1. febr. 1963.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Ponudbe pošljite na gornji naslov.

Stanovanjska skupnost Blejska Dobrava

sklada, katerega bodo ustanovili pri novem enotnem forumu. Svobodaši tudi upajo, da bodo merodajni forumi pokazali še več razumevanja kot doslej za njihove potrebe pri gradnji novih in adaptaciji že obstoječih objektov — kulturnih domov. Na Hrušici so lani dogradili dom, vendar bi za zaključna dela potrebovali kakih 50 milijonov dinarjev. Po- leg tega bo treba uresničiti dolgotrajno željo in zgraditi v središču mesta delavski dom, ki ga na Jesenicah močno po- grešamo. O tem so obširno go- vorili tudi na nedavnem obč- nem zboru DPD Svobode Je- senice.

Z izboljšanjem pogojev, v katerih se trenutno nahajajo Svobode in prosvetna društva, lahko pričakujemo tudi boljše rezultate dela pri uvajanju no- vih oblik.

Obračun dela LT

V ponedeljek, 28. januarja, ob 18. uri bo v dvorani De- lavskega doma pri Je- lenu letna skupščina Občinskega odbora Ljudske tehnike. Po- govorili se bodo o dosedanjih uspehih in o poteku priprav na pomembne prireditve v letošnjem letu. Letos se na Jesenicah pripravljajo na IV. zlet LT Gorenjske, na teden mladosti, sodelujejo pa tudi na III. jugoslovanskih pionirskih igrah.

Organizacije, društva in klubi LT se dobro zavedajo, da morajo tako kot sedaj

tudi letos in v prihodnje po- svetiti prvo in glavno skrb načrtni in kvalitetni ter mno- žični tehnični vzgoji naj- mlajših ljubiteljev tehnike in znanosti.

O vsem tem in še drugih problemih bodo razpravljali na letni skupščini v ponedeljek, ki naj bi se je udeležilo čim več ljubiteljev te zvr- sti. Z udeležbo in dobro- namernimi konstruktivnimi predlogi bomo dali priznanje dosedanjemu delu marljivih članov LT in jim pomagali pri njihovih bodočih nalogah.

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »Radio«

26. do 28. januarja ameriški barvni VV film ŽIVIM ZA TEBE. Predstave ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.

29. do 30. januarja ameriški VV film ŽENA TAKE VRSTE, ob 17. in 19. uri.

31. januarja do 1. februarja jugoslovanski film ROJAKI, ob 17. in 19. uri.

2. februarja italij.-francoski film VSI DOMOV, ob 17. in 19. uri.

Kino »Plavž«

26. do 27. januarja jugoslovanski film VELIKA TURNEJA. Predstave ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

28. do 29. januarja ameriški

barvni VV film ŽIVIM ZA TEBE, ob 18. in 20. uri.

31. januarja do 1. februarja ameriški VV film ŽENA TAKE VRSTE, ob 18. in 20. uri.

2. februarja jugoslovanski film ROJAKI, ob 18. in 20. uri.

Kino Zirovnica

26. januarja jugoslovanski film ZGODNJA JESEN.

27. januarja francoski VV film NE POKOPIVA SE OB NEDELJAH.

30. januarja jugoslovanski film VELIKA TURNEJA.

2. februarja ameriški barvni VV film ŽIVIM ZA TEBE.

Kino Dovje

26. januarja ameriški film GOLO MESTO.

27. januarja jugoslovanski film ZGODNJA JESEN.

31. januarja ameriški barvni VV film ŽIVIM ZA TEBE.

2. februarja ameriški VV film ŽENA TAKE VRSTE.

Kino Koroška Bela

26. januarja francoski VV film NE POKOPIVA SE OB NEDELJAH.

27. januarja ameriški film GOLO MESTO.

28. januarja ameriški VV film ŽENA TAKE VRSTE.

2. februarja jugoslovanski film VELIKA TURNEJA.

Kino Kranjska gora

26. januarja ameriški film ŽENA TAKE VRSTE.

27. januarja italijanski film CABIRIJINE NOČI.

29. januarja jugoslovanski film VELIKA TURNEJA.

30. januarja francoski barvni film SESTANEK S HU- DICEM.

1. februarja ameriški barvni VV film ŽIVIM ZA TEBE.

Mladinsko prvenstvo Slovenije v smučanju

Od 1. do 3. februarja letos bo na Črnem vrhu nad Jesenicami republiško mladinsko prvenstvo v alpskih disciplinah. — Prvenstvo Slovenije organizira tokrat Smučarski klub Jesenice pod pokroviteljstvom Železarne Jesenice.

Črni vrh nad Jesenicami ima že lepo tradicijo in je dobro poznan vsem ljubite- ljem smučanja, saj so bila tod nekdanj številna in kvali- tetna tekmovanja. Žal pa že dolgo na Črnem vrhu ni bilo nobenega prvenstva, zato si organizatorji letos prizadeva- jo, da bi to tekmovanje iz- vedli čim bolj kvalitetno in želijo, da bi Smučarska zve- za Slovenije in Jugoslavije tudi v bodoče upoštevala pri izbiri terena za izvedbo raz- nih prvenstev Črni vrh nad Jesenicami.

Starejši in mlajši mladinci

ter mladinke bodo tekmovali v smuku, slalomu in kombi- naciji. Po pričakovanju or- ganizatorjev se bo tekmovanj udeležilo sto in več tekmo- valcev iz vse Slovenije. Na Črnem vrhu se bodo zbrali že v sredo, 30. januarja, ko bo žrebanje. 31. januarja bodo lahko tekmovalci neovirano trenirali, 1. februarja pa bo uraden trening. V smuku bodo tekmovali v soboto in v nedeljo v slalomu. Proge tako za smuk kot za slalom bo postavil Žiga Prestor, nekdanji tekmovalac, pripra- vil pa France Koblar. Vodja celotnega tekmovanja je tov. Stanko Ravnik, tehnični vo- dja inž. Milan Marolt, glavni sodnik pa Jože Zupan. Vse proge, za smuk in obe za slalom, bodo speljane z vrha Španovega vrha in ker so snežne razmere zelo ugo- ne, bo smuka dobra.

Na republiškem prvenstvu za starejše in mlajše mladince in mladinke v alpskih disciplinah bodo sodelovali tudi jeseniški tekmovalci. Za najvišja mesta pri starej- ših mladincih se bodo pote- govali Blaž Jakopič, Jože Svetina, Franc Lebar, Marko Žmitek, Mitja Gorjup, Lojze Krauthaker in drugi, pri mlajših mladincih pa Andrej Ponikvar, Milan Marolt, Pajnter ter pri mladinkah Romana Kleindienst in Stanka Treven. Našim tekmoval- cem želimo na bližnjem re- publiškem prvenstvu čim boljše uvrstitve.

Smučanje je med najlepšimi zimskimi športi

ZAHVALA

Komaj 24 let stara nas je za vedno in nepričakovano zapustila naša ljubljena hčerka, sestra in mamica

MILENA PALOVŠNIK

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli pismo ali ustmeno sožalje ter jo spre- mili na njeni zadnji poti. Prisrčna zahvala tudi zdrav- nikom dr. Rosensteinovi in dr. Tancarju za zdravljenje in lajšanje trpljenja. Zahva- ljujemo se sostanovalcem s Poljske in Stranske poti, Planinskemu društvu Javornik ter vsem darovalcem lepih vencev in cvetja.

Žalujejo: hčerka Sa- šica, družini Palovšnik in Rainhart ter ostalo sorodstvo

Pravilno vrednotimo delo v neposredni proizvodnji

(nadaljevanje z 2. strani)

šali. K nadzorni službi odhaja tudi zato, ker bo imel na novem delovnem mestu večje prejemke, ne bo več umazan ter ne bo več delal na ropotu pri upravljanju šestih strojev itd. Vse to je do neke mere razumljivo, vendar ne morem razumeti, da se neposredni proizvodnji izmika kader, ki ga ne moremo priučiti preko noči. Znano je tudi, da imajo novi delavci, ki prihajajo za priučitev k žebljarskim strojem, le nekaj razredov osnovne šole. Ti delavci prihajajo s težavo in brez posebne volje na nova delovna mesta in je vedno več primerov, da se mladinci, ki so uspešno opravili osemletno obvezno šolanje v osnovni šoli, nočejo priučevati za poklice, ki nimajo družbene veljave, četudi bi ustvarjali izdelke, ki nam prinašajo devize. Vse premalo se zavedajo, da bodo upravljali s stroji velikih vrednosti ter da bodo imeli odgovornost za količinsko in kakovostno raven proizvodnje. Vse to še danes zahtevamo od delovnih mest, na katerih ustvarjamo dragocene družbene proizvode, toda priznati moramo, da smo zelo malo storili, da bi ta delovna mesta imela tudi ustrezno družbeno vrednost.

Rok Globočnik

ŽELEZAR – Glasilo delovnega kolektiva Železarne Jesenice – Ureja redakcijski odbor – Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice, int. telefon št. 394 – Tisk ČP »Gorenjski tisk«

Spet se je pričel pouk Ko kupujemo darila za otroke

NADALJEVANJE KNJIGE

Na splošno premalokrat obdarujemo otroke s knjigami. Vsak otrok naj bi namreč imel svoj knjižni kotiček (kot zameetek svoje bodoče osebne knjižnice), v katerem naj bi zbiral poleg v šoli in drugod kupljenih knjig tudi knjižna darila in nagrade. Priporočljivo je, da v poklonjeno knjigo napišemo posvetilo. Posebno pomembno je posvetilo v knjigi, ki jo prejme otrok ob pomembnem jubileju ali kot nagrado za katerega svojih uspehov. Otrokom ne kupujemo knjig s kičastimi ilustracijami (sem sodijo zlasti nekatere slikanice, ki kvarijo otrokov okus), takih del, ki so po vsebini ali slogu pretežka in jih ne razume ter stripov ali prevodov, v katerih je slaba materinščina. Otrokove knjige naj bodo primerne telesnemu in duševnemu razvoju in taka naj bodo tudi knjižna darila. Predpubertetni bomo kupili dobro fantastično povest, naivnemu realistu lepo pravljico in mladostniku lahko roman s poudarjenimi etičnimi vrednotami. Izbrati dobro knjigo, pomeni dobro

poznati stopnjo otrokovega razvoja, njegovo duševnost, interese, okus, zanimanja in posebne želje.

4. IGRAČE:

Darila v obliki igračk kupujemo zlasti manjšim otrokom (približno do osmega leta starosti). Tehnične igrače pa dobe v dar lahko še štiri- najstletniki. Svet predšolskega otroka sta igra in pravljica. Igrača sodi v ta svet. Če pojmujeemo igračo kot vzgojno in delovno sredstvo otrok, potem ni vseeno, kaj mu damo v roke. Zelo priporočljive so igrače, ki živijo v otrokovem pravljicnem svetu (medvedki, punčke, švrki, bambyji in podobno), še boljše pa so take, ki razvijajo fantazijo, smisel za konstruiranje, mišljenje in voljo otrok (sestavljanka, roboti, matadorji in podobno). Čas bi že bil, da bi nehali prodajati igrače – orožje in čas bi bil tudi, da starši po takšnih igračah ne bi več segali. Prepotrebna lastnost vsake dobre igrače, ki jo moramo upoštevati pri nakupu, pa je higieničnost (se lahko umiva in nima vdolbin za zbiranje nesnage), trpežnost in cenečnost.

Dalje prihodnjič

SOVJETSKA ZVEZA – V letu 1962 je obratovalo v železarnah Sovjetske zveze 54 odstotkov vseh plavžev, ki imajo prostornino večjo kot 1000 prostorninskih metrov, medtem ko ima največji plavž, ki obratuje, prostornino 2002 prost. metrov.

ZAHODNA NEMČIJA – Zahodnonemška strojna tovarna Sack iz Düsseldorfa je dobila naročilo za izgradnjo bločne valjavske proge za italijansko železarsko družbo Cogné. Proga bo predelovala 3-tonske bloke v okrogle in kvadratne gredice ter

bo imela mesečno zmogljivost 25.000 valjanih izdelkov pri obratovanju na dve izmeni. **ZDA** – Železarska družba Pittsburgh Steel Corp. bo zgradila novo jeklarno za žilavljenje s kisikom. Imela bo dva konvertorja zmogljivosti po 150 ton.

VELIKA BRITANIJA – V prihodnjih letih namerava britanska železarska industrija znatno povečati proizvodne kapacitete jeklarn in to v glavnem z izgradnjo novih konvertorjev za žilavljenje s kisikom. Predvidena je novo-

V spomin Stanku Prešernu

Pred dnevi smo pokopali Stanka Prešerna, vodilnega delovodjo martinarne, ki ga je smrt kot posledica neozdravljive bolezni prerano iztrgala iz naše sredine. Umrl je star 50 let, do pred nekaj meseci pol življenjske sile in zdravja, saj prej ni bil nikoli bolan.

Njegovi sodelavci, martinariji smo ga poznali kot dobrega strokovnjaka in požrtvovalnega delavca, ki je svoj težek in odgovo-

ten ter tovariški odnos. Zato so ga vsi spoštovali in ga lahko postavimo kot vzgled vodilnim kadrom tako martinarne kakor tudi celotne železarne.

Tudi izven njegovega strokovnega delovanja je bil zelo agilen in požrtvovalen. V času okupacije se je zavedal, kje je njegovo mesto in je aktivno sodeloval v NOB. Po osvoboditvi se je predal telesno-vzgojnemu delu, saj je bil znan kot eden najbolj aktivnih delavcev pri telesno-vzgojni organizaciji »Partizan« v Zirovnici, kjer je bil vsa leta po osvoboditvi načelnik splošne vadbe ter je aktivno sodeloval pri telesni vzgoji naše mladine in pri mnogostevilnih prireditvah, katere je ta organizacija prirejala. Za to svoje požrtvovalno in vzgledno delovanje je dobil tudi s strani republiških forumov »Partizana« kot priznanje najvišje odlikovanje. Razen tega je aktivno sodeloval tudi v drugih družbenih in političnih organizacijah.

S smrtjo Stanka Prešerna smo izgubili martinariji dobrega strokovnjaka in vzglednega delovnega tovariša, njegova družina skrbnega očeta, telesno-vzgojna organizacija v Zirovnici požrtvovalnega načelnika, Zveza borcev NOB in druge politične organizacije bivšega partizana ter zavednega člana, vsi skupaj pa človeka, ki smo ga imeli radi in katerega lik nam bo vedno ostal v svetlem in trajnem spominu.

ren poklic opravljal z veliko predanostjo in voljo. Znan je bil po tem, da se je vedno izvrstno znašel v kritičnih situacijah, ki v martinarni niso redke. Svojo izmeno je vodil vzorno, bil je nepristranski in do svojih sodelavcev je imel vedno korek-

gradnja skupno 17 konvertorjev za žilavljenje s kisikom s kapaciteto 4 do 5 milijonov jekla letno.

JAPONSKA – Pred kratkim je začela obratovati v železarni »Tobata« nova proga za hladno valjanje širokih trakov, ki je druga na svetu po svoji velikosti. Mesečno lahko izvalja 40.000

ton trakov z največjo širino 1295 mm ter v debelini 0,1 do 1 mm, medtem ko je največja hitrost valjanja 2200 m na minuto ter teža kolobarja 27 ton. Proga je opremljena z avtomatsko napravo za registriranje številke naročila, kvalitete jekla, dimenzij ter dolžine in hitrosti valjanja.

Združene arabske republike spadajo med tiste redke afriške države, ki že imajo železarsko industrijo, čeprav njena zmogljivost ni ravno velika.

Preskrba z energijo in osnovnimi surovinami spada med najvažnejše pogoje, ki omogočajo izgradnjo in obratovanje železarske industrije. Zato gradijo v ZAR veliko hidrocentralo pri

Razvoj železarske industrije v ZAR

Assuanu, medtem ko bosta dve novi električni termocentrali pričeli obratovati v letih 1964 in 1965.

Važen vir energije predstavlja v tej državi tudi nafta, ki so jo načrpali v letu 1961 3,6 milijona ton in krije štiri petine energijskih potreb. Njena glavna nahajališča so ob obali Rdečega morja. Tudi zaloge premoga so precejšnje predvsem na polotoku Sinaj in v bližini Sueza in ga nakopljajo zaenkrat letno 500.000 ton, vendar predvidevajo, da se bo letna poraba v bližnji prihodnosti dvignila na 1 milijon ton.

tehnični feljton

Večja nahajališča železne rude z 42 odst. FE so v bližini Assuana in jo sedaj letno nakopljejo 250.000 ton, vendar se bodo potrebe že v nekaj letih dvignile na preko 1 milijon ton. Poleg teh rezerv so v zadnjem času odkrili tudi večje količine magnetitne železne rude južno od Rdečega morja ter tudi manganove rude z 21 odst. mangana in 36 odst. železa.

Tako zaloge goriva kakor tudi železne in manganove rude obetajo razvoju železarske industrije v ZAR dobro perspektivo.

Najvažnejše železarsko podjetje je železarna v Heluanu, ki ima v jeklarni tri Thomasove konvertorje z letno zmogljivostjo 230.000 ton in dve elektropeči zmogljivosti 50.000 ton. Valjarne te železarne izdelujejo tračnice in različne profile ter tanko pločevino, poleg tega pa izdelujejo tudi varjene cevi. V načrtu imajo povečanje zmogljivosti te železarne v bližnji bodočnosti na 390.000 ton jekla in pozneje celo na 1 milijon ton letno.

V letu 1961 je izdelala železarna v Heluanu 143.000 ton surovega jekla, medtem ko so že v prvem polletju leta 1962 povečali proizvodnjo na 83.600 ton, tako da je po vsej verjetnosti dosegla lani proizvodnjo okoli 170.000 ton.

Poleg železarne v Heluanu obratujejo v ZAR še tri majhne železarne, dve v Kairu in ena v Aleksandriji, vendar je njihova proizvodnja v primerjavi s prej omenjeno železarno tako majhna, da je komaj omembe vredna.

Kljub sorazmerno naglemu razvoju železarne v Heluanu njena proizvodnja ne zadošča za velike potrebe po izdelkih železarske industrije v ZAR, tako da je uvoz teh izdelkov iz leta v leto večji. Samo s Poljsko so nedavno sklenili trgovinski sporazum, na podlagi katerega bo ZAR uvozila iz te države v bližnji prihodnosti 50.000 ton valjanih izdelkov in 40.000 ton grodlja.

Zato pripravljajo načrte za nadaljnji razvoj železarske industrije v ZAR, in sicer predvidevajo izgradnjo nove železarne pri Samalloutu, ki bo omogočila, da se bo ta država v glavnem oskrbovala z železarskimi izdelki iz lastnih virov.

K.